

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.012.04.2017
P/17/041

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/041 – Aktywizacja zawodowa młodzieży przez Ochotnicze Hufce Pracy ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie ²
Kontroler	Stanisław Dobrowolski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/97/2017 z dnia 24.05.2017 r. (dowód: akta kontroli str.1-2)
Jednostka kontrolowana	Hufiec Pracy 16-7 w Szczecinie ³ , ul. Gryfińska 151, 70-806 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Joanna Konieczna p.o. Komendanta Hufca ⁴ od 01.05.2016 r. W okresie od 01.11.2014 r. do 30.04.2016 r. Komendantem Hufca była Sylwia Piotrowicz-Jacenko. (dowód: akta kontroli str. 10-27)

II. Oceny kontrolowanej działalności⁵

Hufiec w latach 2014-2016⁶ realizował zadania w zakresie kształcenia, wychowania i zatrudnienia młodzieży w celu przeciwdziałania jej marginalizacji społecznej. Diagnozował potrzeby w zakresie działań opiekuńczo-wychowawczych młodzieży na podstawie własnego rozeznania, zgłoszeń rodziców, kuratorów sądowych i młodzieży zainteresowanej ofertą Hufca. Promował prowadzoną działalność m.in. poprzez osoby zrzeszone w Hufcu i instytucje rynku pracy. Reklamował oferty szkolenia w lokalnej prasie, szkołach, sądach, ośrodkach pomocy społecznej, parafiach oraz na stronie internetowej Zachodniopomorskiej Wojewódzkiej Komendy OHP w Szczecinie⁷.

Hufiec zapewniał wychowankom możliwość kształcenia i uzyskania kwalifikacji zawodowych. Jednak nauka zawodu w głównej mierze opierała się na zawodach zaliczanych przez powiatowe urzędy pracy, jako zawody nadwyżkowe. Mogło to zmniejszać szansę znalezienia zatrudnienia lub prowadzenia działalności w wyuczonym zawodzie przez absolwentów OHP. Ukończenie kształcenia i uzyskanie kwalifikacji zawodowych utrudniał również brak właściwego rozpoznania predyspozycji zawodowych młodocianych uczestników OHP.

Hufiec badał efektywność działań opiekuńczo-wychowawczych poprzez zbieranie informacji o losach wychowanków. Dokumentowanie tych badań w formularzach kontaktowych i księgach absolwentów (prowadzonych na podstawie wytycznych Komendanta Głównego OHP) wykazało braki w zakresie zapisów lub ich ogólnikowość. Mogło to mieć wpływ na dostosowanie oferty nauki do oczekiwań

¹ Dalej: OHP.

² Zwaną dalej: „NIK”.

³ Zwany dalej: „Hufcem”.

⁴ Dalej: Komendant Hufca.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

⁶ Badany okres obejmował lata 2014-2016 (oraz 2017 r. do czasu zakończenia kontroli w zakresie osiągniętych efektów), a także lata wcześniejsze w zakresie niezbędnym dla realizacji celu kontroli.

⁷ Zwanej dalej: ZWK lub Komendą.

rynku pracy. Trudno też było na podstawie tych badań określić dalsze losy wychowanków.

Hufiec uzyskał niską efektywność działań edukacyjno-wychowawczych w latach szkolnych 2013/14, 2014/15 i 2015/16. Efektywność kształcenia⁸ na poziomie gimnazjum wynosiła odpowiednio 51,4%, 47,7% i 53,9 %, natomiast w skali kraju wynosiła 81,8%, 83,1% i 80,6%. Wskaźnik wykuszalności⁹ wynosił 3,7%, 9,4% i 9,29%, frekwencja uczestników na zajęciach szkolnych 78,0%, 75% i 71,8%, a na zajęciach praktycznych 94, 88,5% i 86%.

Prowadzona przez Hufiec dokumentacja osobowa uczestników, księgi absolwentów, dokumentacja pracy wychowawców z wychowankami (dzienniki oraz inne ewidencje i księgi) oraz pracodawców zatrudniających uczestników nie była kompletna i nie spełniała wymagań określonych przez Komendanta Głównego OHP. Na powyższe wskazywały również kontrole wewnętrzne przeprowadzane przez pracowników Biura ZWK w 2015 r. i 2016 r.

Wychowawcy Hufca sprawdzali wywiązywanie się pracodawców z obowiązków wobec zatrudnionych uczestników OHP. Odwiedzali miejsca, w których odbywali oni praktykę zawodową. Kontrolowali kompletność i rzetelność dokumentów, do których prowadzenia był zobowiązany pracodawca w umowie refundacyjnej. Czynności tych nie dokumentowali.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie Hufca do realizacji zadań.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym Hufiec jest jednostką organizacyjną Ochotniczych Hufców Pracy, o charakterze opiekuńczo-wychowawczym, podległą ZWK. Do jego zadań należało zapewnienie młodzieży zaniedbanej wychowawczo i edukacyjnie, zamieszkałej w pobliżu, możliwość kształcenia i przygotowania zawodowego oraz opiekę wychowawczą nakierowaną na profilaktykę, socjalizację i resocjalizację. Głównym celem funkcjonowania Hufca było stworzenie młodzieży zagrożonej marginalizacją i wykluczeniem społecznym warunków do uzupełnienia wykształcenia i uzyskania kwalifikacji zawodowych umożliwiających zatrudnienie oraz objęcie procesem socjalizacyjnym, warunkującym jej udany start w dorosłe życie. Adresatem działań Hufca była młodzież o zmniejszonych szansach życiowych, pochodząca z rodzin dysfunkcyjnych, patologicznych, dotkniętym bezrobociem, wymagających socjalizacji i poszukującej opieki oraz możliwości kształcenia i zdobywania kwalifikacji, na które było zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy.

Hufiec organizował kształcenie szkolne oraz pozaszkolne dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem w wieku 15-18 lat, umożliwiając młodym ludziom uzupełnienie wykształcenia gimnazjalnego oraz ponadgimnazjalnego ogólnego i zawodowego w następujących placówkach i formach:

- gimnazjum dla dorosłych oraz gimnazjum z oddziałami przysposabiającymi do pracy,
- zasadnicza szkoła zawodowa dla młodzieży z 3 letnim cyklem kształcenia,
- zasadnicza szkoła zawodowa dla dorosłych (3 letni cykl kształcenia w celu dokończenia nauki rozpoczętej w formach dopuszczonych przed 01.09.2012 r.),
- rzemieślnicza nauka zawodu,
- kwalifikacyjne kursy zawodowe.

(dowód: akta kontroli str. 31-32, 309-310)

⁸ Liczona, jako iloraz sumy absolwentów i osób promowanych do następnej klasy do ogólnej liczby uczestników.

⁹ Stosunek liczby uczestników, którzy opuścili szeregi OHP w trakcie roku szkolnego z powodów innych niż zakończenie kształcenia, do liczby wszystkich uczestników objętych opieką OHP w danym roku szkolnym.

W badanym okresie kadrę Hufca stanowiły 3 osoby. Z dniem 30.04.2016 r z Hufca odszedł komendant Hufca i 1 wychowawca, a w ich miejsce zatrudniono nowych pracowników. (dowód: akta kontroli str. 10-11)

W latach 2014-2016 Hufiec dysponował 125 miejscami, oferta edukacyjna obejmowała 12 zawodów. Liczba uczestników wzrosła ze 135 w 2014 r. do 137 w 2015 r. i 140 w 2016 r., w tym liczba uczestników wynosiła w:

- gimnazjum dla dorosłych: 28 w 2014 r.; 39 w 2015 r. i 32 w 2016 r.,
- gimnazjum przysposabiającym do zawodu: 77 w 2014 r.; 49 w 2015 r. i 57 w 2016 r.,
- zasadniczej szkole zawodowej: 2 w 2015 r. i 22 w 2016 r.
- rzemieślniczej nauce zawodu: 30 w 2014 r.; 47 w 2015 r. i 29 w 2016 r.

Absolwentów Hufca było 29 w 2014 r., 48 w 2015 r. i 13 w 2016 r., w tym absolwentów: gimnazjum odpowiednio 26, 17 i 13; nauki zawodu 3, 31 i 0.

Hufiec plan rekrutacji do wszystkich form kształcenia wykonał w 120 % w 2014 r. (plan 30 osób, wykonanie 36), w 100% w 2015 r. (plan i wykonanie 39 osób), w 158% w 2016 r. (plan 19 osób, wykonanie 30).

Efektywność kształcenia w gimnazjum wyniosła 51,4 % w 2014 r., 47,7 % w 2015 r. i 53,9 % w 2016 r., w nauce zawodu 100 % w 2014 r. i 2015 r. i 90,2% w 2016 r.

Efektywność zdawania egzaminów kwalifikacyjnych wyniosła 100%.

Średnia frekwencja na zajęciach szkolnych wyniosła 78 % w 2014 r., 75 % w 2015 r. i 71,8 % w 2016 r., na zajęciach praktycznych: 94 % w 2014 r., 88,5 % w 2015 r. i 86 % w 2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 3)

Komendant Hufca wyjaśniła m.in., że obniżenie średniej frekwencji na zajęciach w latach 2015 i 2016 w stosunku do 2014 r. było skutkiem niewłaściwej postawy uczestników, którzy świadomie ograniczali swoje uczestnictwo do minimalnej frekwencji gwarantującej uzyskanie promocji. Hufiec w II semestrze roku szkolnego 2016/17 wprowadził program naprawczy i zintensyfikował kontakty z rodzicami, szkołą i pracodawcami. Na bieżąco przekazywał informacje o sytuacji uczniów.

W odniesieniu do dużego wzrostu w latach 2015-2016 w stosunku do 2014 r. wskaźnika wykuszalności w Hufcu, Komendant wyjaśniła, że spowodowane to było głównie czynnikami niezależnymi od Hufca. O uczestnictwie ucznia w OHP decyduje jego prawny opiekun, który może w każdej chwili przenieść dziecko do innej szkoły lub zmienić jego ścieżkę edukacyjną.

(dowód: akta kontroli str. 5-7)

Na wybranej losowo próbie 5 wychowanków, którzy przerwali naukę zawodu ustalono, że współpraca wychowawców z wychowankami była sporadyczna, miała okolicznościowy charakter, udokumentowana była w formie notatek. W notatkach wpisywano tylko informacje o przeniesieniu uczestnika Hufca do innej placówki (3 na 5 osób), numery telefonów, informacje o konieczności dostarczenia dokumentów (2 na 5 osoby). Zbadana dokumentacja nie dawała pełnego obrazu kontaktów wychowawców z uczniami i ich rodzicami. Nie można było na jej podstawie ustalić, jaka była częstotliwość kontaktów wychowawców z wychowankami, jakiego wsparcia udzielono lub próbowano udzielić osobom przerywającym naukę, jakie proponowano formy wsparcia, porady zawodowe, porady psychologa, czy doradcy zawodowego. Nie można było też ustalić, jaka była przyczyna rezygnacji i jakie działania wspierające były podejmowane w takich przypadkach, czy prowadzony był system monitorowania mający na celu ocenę prawidłowości i skuteczności podejmowanych działań. Wychowawcy Hufca monitorowali zajęcia szkolne, w których uczestniczyli wychowankowie oraz dokumentowali w „kontrolnych zeszytach szkolnych”, w których odnotowywali

absencję wychowanków na lekcjach, zaliczenia semestrów lub ich powtórzenia. Informacje te przeznaczone były dla rodziców i kuratorów sądowych wychowanków.

(dowód: akta kontroli str. 28)

Zastrzeżenia i uwagi do sporządzanych i prowadzonych przez Hufiec dokumentacji zgłaszali kontrolerzy ZWK po przeprowadzonej kontroli w kwietniu 2015 r. Kontrola ta wykazała szereg nieprawidłowości m.in. zakwestionowano średnią frekwencję uczestników na zajęciach teoretycznych (była poniżej średniej w całym OHP), zgłoszono zastrzeżenia do wygasających umów z pracodawcami i wnoszono o ich aneksowanie lub odesłanie do ZWK. Zalecono Hufcowi: zapewnienie, by ogólna liczba osób pracujących w danym zawodzie wynikająca z podpisanych umów z pracodawcami o warunkach zatrudnienia młodocianych uczestników, nie była niższa niż faktyczna ilość osób młodocianych odbywających przyuczenie lub naukę zawodu w danym zawodzie; uzupełnienie dziennika zajęć wychowawczych prowadzonego przez wychowawcę; zakładanie na każdy rok szkolny nowej książki ewidencyjnej uczestników, a po zakończeniu danego roku szkolnego wpisywanie daty zakończenia jej prowadzenia. Ponadto przy uczestnikach kontynuujących naukę zalecono: wpisywanie informacji o przeniesieniu na rok następny; uzupełnienie dokumentacji absolwentów o brakujące formularze kontaktowe; dokonanie stosownych korekt w drukach sprawozdawczych za I kwartał 2015 roku dotyczących zgodnych ilości osób uczestniczących w imprezach Hufca; przyczynienie się do zwiększenia ilości osób, którzy uczestniczą w przedsięwzięciach wychowawczych zwłaszcza ilości uczestników biorących udział w imprezach kulturalno-oświatowych, sportowo-rekreacyjnych oraz w programach edukacyjno-profilaktycznych i resocjalizacyjnych; zapewnienie, by w teczkach uczestników znajdowały się wszystkie wymagane dokumenty; uzupełnienie wszystkich wykrytych braków.

(dowód: akta kontroli str. 355-375)

Kolejna kontrola przeprowadzona przez kontrolerów ZWK w październiku 2016 r. wykazała, że nie wszystkie zalecenia sformułowane po kontroli z 2015 r. zostały wykonane, a prowadzona dokumentacja nadal budziła zastrzeżenia. Kontrola ta wykazała nieprawidłowości w prowadzeniu dokumentacji przez Hufiec. Zastrzeżenia dotyczyły m.in: niskiej frekwencji na zajęciach, protokolowania porad bez określenia zadań dla poszczególnych pracowników Hufca. Zalecono w wystąpieniu m.in.:

- założenie książki dotyczącej rekrutacji oraz zapewnienie prowadzenia wykazu uczestników o statusie ucznia i wykazu umów o warunkach zatrudnienia młodocianych uczestników zawartych z pracodawcami;
- zapewnienie zgodności liczby osób pracujących w danym zawodzie z danymi wynikającymi z podpisanych umów z pracodawcami, tak aby ta liczba nie była niższa niż faktyczna ilość osób młodocianych odbywających przyuczenie lub naukę zawodu;
- dokonywanie comiesięcznych adnotacji zawierających uwagi i wnioski odnoszące się do realizacji planu dydaktyczno-opiekuńczo-wychowawczego;
- wpisywanie daty odejścia z jednostki oraz wpisywanie absolwentów danego roku szkolnego w księgach uczestników, których prowadzenie zostało zakończone;
- dokonywanie przeglądu całościowej dokumentacji znajdującej się w jednostce, sporządzenie jej i przesłanie do ZWK;
- przesłanie do ZWK list uczestników na semestr II roku szkolnego 2016/17 potwierdzonych przez dyrektorów szkół;
- spowodowanie, by wszyscy absolwenci wypełniali formularze kontaktowe przed ukończeniem kształcenia;
- uzupełnienie dokumentacji o formularze kontaktowe absolwentów roku szkolnego 2014/15 i 2015/16;
- przeprowadzenie II pomiaru sytuacji zawodowej absolwentów roku szkolnego

2014/15 i I pomiaru absolwentów 2015/16;

- założenie list grup wychowawczych z uwzględnieniem, gdzie dany uczeń ma praktykę oraz, do której klasy chodzi;
- zapewnienie zgodnych zapisów w dziennikach zajęć wychowawczych tygodniowego rozkładu zajęć grupy z planem pracy dydaktyczno-wychowawczo/opiekuńczej;
- w dziennikach wychowawców zwiększenie ilości wpisów dot. informacji o kontaktach z rodziną, osobami współpracującymi i ze szkołą oraz dot. indywidualnych rozmów z uczestnikami;
- zrealizowanie wszystkie zaplanowanych spotkań profilaktycznych i prewencyjnych z uczestnikami Hufca oraz ich dokumentowanie listą obecności;
- prowadzenie listy obecności do imprez kulturalno – oświatowych oraz sportowo – rekreacyjnych i turystycznych przeprowadzonych w Hufcu wg wzoru zawartego w zarządzeniu ZWK;
- prowadzenie listy obecności uczestników programów wychowawczych wg wzoru zawartego w wytycznych Komendanta Głównego OHP;
- zapewnienie, by dane w drukach „Realizacja procesu wychowania” były zgodne z ilością uczestników biorących udział w zrealizowanych zajęciach (potwierdzone listami obecności z podpisami uczestników);
- uzupełnienie wszystkich teczek osobowych uczestników młodocianych o wymagane dokumenty;
- zapewnienie, aby dokumenty posiadały wszystkie dane i informacje takie jak: datę ich wypełnienia; potwierdzenie pracownika Hufca; wpis, do jakiej jednostki uczestnik chce zostać przyjęty;
- zapewnienie, aby wszystkie umowy młodocianych były sporządzone prawidłowo;
- wymaganie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej od uczestników, którzy ukończyli 18 rok życia.

(dowód: akta kontroli str. 376-407, 296-306)

1.2. W latach 2014-2016 w Hufcu zatrudnionych było 3 pracowników na stanowiskach wychowawcy, z tego jedna osoba wykonywała ponadto obowiązki Komendanta Hufca. W strukturze organizacyjnej Hufca ustalono 1 etat komendanta-wychowawcy oraz 2 etaty wychowawców. Potencjalną liczbę uczestników Hufca ustalono na nie mniej niż 90 (w szczególnych przypadkach wymienionych w regulaminie nie mniej niż 60 uczestników). Liczba uczestników w latach 2014-2016 wynosiła odpowiednio 135, 137 i 140. Hufiec nie posiadał zakwaterowania i obejmował uczestników korzystających z dochodzącej formy wsparcia. Opiekę wychowawczą sprawował Komendant Hufca oraz wychowawcy, którzy opiekowali się jedną grupą wychowawczą. Kadra pedagogiczna podlegała przepisom Karty Nauczyciela w zakresie dotyczącym pracowników OHP.

Obsługę finansowo-księgową i kadrową Hufca prowadziła ZWK. Hufiec nie był dysponentem środków w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 29-56)

1.3. Hufiec nie posiadał dokumentacji dotyczącej sposobu szacowania w latach 2014-2016 liczby młodzieży z terenu powiatów polickiego, goleniowskiego, gryfińskiego oraz miasta Szczecina, która ze względu na kategorię wiekową pozostawała w kręgu ustawowego obowiązku wsparcia przez Hufiec.

Komendant Hufca wyjaśniła, że ze względu na ustawę o ochronie danych osobowych Hufiec nie otrzymywał z instytucji publicznych i urzędów terytorialnych danych o młodzieży potencjalnie wymagającej wsparcia przez Hufiec oraz danych

¹⁰Dz. U. z 2016 r. poz. 69.

o młodzieży zagrożonej lub przedwcześnie opuszczającej system edukacji. Z uwagi na to, że Hufiec nie dysponował bazą danych dotyczących potencjalnych kandydatów, Hufiec nie miał rozeznania, do jakiej liczby uczestników udało się dotrzeć. Identyfikacji środowiska zagrożonego marginalizacją społeczną dokonywano poprzez osoby zrzeszone już w Hufcu.

(dowód: akta kontroli str. 58-68)

1.4. Hufiec nie prowadził dokumentacji dotyczącej sposobu pozyskiwania w latach 2014-2016 pracodawców, którzy mogli prowadzić praktyczną naukę zawodu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb uczestników OHP oraz wynikających z zapotrzebowania rynku pracy.

Komendant Hufca wyjaśniła, że Hufiec współpracował z gryfińskimi i szczecińskimi cechami rzemiosł. Co roku pobierał od nich listę pracodawców, którzy mogli prowadzić praktyczną naukę zawodu. Potencjalnych pracodawców Hufiec szukał również na własną rękę, odwiedzając zakłady pracy i pytając o możliwość i chęć zatrudnienia praktykantów. Hufiec korzystał także z pomocy Młodzieżowych Biur Pracy OHP, które prowadziły pośrednictwo krajowe i zagraniczne. To od nich zasięgał aktualnych danych na temat analizy lokalnego rynku pracy. Hufiec bezpośrednio nie prowadził identyfikacji pracodawców, którzy mogą zatrudnić absolwentów OHP. W zakresie wymiarowania potrzeb i odniesienia ich do uwarunkowań rynku pracy Hufiec analizował dane dotyczące rynku pracy, które posiadały Młodzieżowe Biura Pracy OHP i dostosowywał, co roku swoją ofertę edukacyjną. Wielu pracodawców, z którymi współpracował Hufiec już na etapie szkolenia praktykantów wyrażało zainteresowanie późniejszym ich zatrudnieniem o ile młodzież byłaby odpowiednio zaangażowana w praktyczną naukę zawodu. Ogólna koniunktura na rynku pracy sprawiała, że praktycznie każdy przeszkolony w zawodzie absolwent OHP miał szansę znaleźć pracę, w każdym z zawodów z oferty edukacyjnej Hufca.

(dowód: akta kontroli str. 69-79)

1.5. Hufiec nie dokumentował współpracy z publicznymi instytucjami rynku pracy. Zgodnie z regulaminem organizacyjnym współpraca z publicznymi instytucjami rynku pracy realizowana była na poziomie ZWK. Wszystkie działania wynikające ze współpracy ZWK z publicznymi instytucjami rynku pracy były planowane i zlecane Hufcom przez ZWK.

(dowód: akta kontroli str. 80-84)

1.6. Hufiec nie współpracował z jednostkami samorządu terytorialnego. Komendant Hufca wyjaśniła, że współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego odbywała się na poziomie ZWK. Działania Hufca w ramach współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego ograniczały się wyłącznie do reklamowania aktualnej oferty edukacyjnej Hufca w formie ulotek czy biuletynu. Zawieranie umów lub porozumień w zakresie współdziałania na rzecz młodzieży, wyznaczanie celów, określanie wzajemnych zobowiązań organizacyjnych i finansowych odbywało się głównie na poziomie Komendy.

(dowód: akta kontroli str. 68 i 85)

1.7. Według § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie sposobu organizacji wykształcenia ogólnego młodzieży w OHP oraz zdobywania przez nią kwalifikacji zawodowych¹¹, kształcenie uczestników OHP winno być realizowane z uwzględnieniem m.in. szans na uzyskanie zatrudnienia po ukończeniu kształcenia. W wydawanych corocznie wytycznych przez Komendanta Głównego dotyczących rekrutacji do OHP¹² zalecano, aby zgodnie z zasadami

¹¹ Dz. U. Nr 262, poz. 2604, zwane dalej: rozporządzeniem. RM o kształceniu w OHP.

¹² W 2013 r. – Zarządzenie nr 14 BEO z dnia 8 maja 2013 r.; 2014 r. – Zarządzenie nr 11 BEO z dnia 16 maja 2014 r.; 2015 r. – Zarządzenie nr 17 BEO z dnia 7 maja 2015 r.; Zarządzenie nr 12/BEO z dnia 4 maja 2016 r.

refundacji wynagrodzeń młodocianych pracowników, uczestnicy OHP byli szkoleni w zawodach deficytowych, poszukiwanych na lokalnych rynkach pracy. Wykazy tych zawodów winny być na bieżąco aktualizowane na podstawie danych statystycznych i informacji z urzędów pracy.

Wytyczne Komendy i harmonogramy przedsięwzięć w zakresie naboru i rekrutacji do jednostek organizacyjnych nie przewidywały współpracy Hufca z urzędami pracy przy organizacji szkoleń, przekazywania informacji o zawodach deficytowych, poszukiwanych na lokalnym rynku pracy, wykazów tych zawodów. Hufiec nie dysponował informacjami o zawodach deficytowych i nadwyżkowych występujących na lokalnym rynku pracy.

(dowód: akta kontroli str. 86-126)

Informacja Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie¹³ pozyskana w trybie art. 29 ust.1 pkt. 2 lit. f ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴ zawierała listę zawodów deficytowych i nadwyżkowych zarówno na terenie miasta Szczecina jak i sąsiednich powiatów gryfińskiego i goleniowskiego, z których pochodzili uczestnicy Hufca. Porównanie wykazu zawodów, na które zostali zrekrutowani uczestnicy OHP z wykazem zawodów deficytowych i nadwyżkowych zawartym w ww. informacji WUP, wykazało, że uczestnicy Hufca szkoleni byli w latach szkolnych 2013/14, 2014/15 i 2015/16 ogółem w 12 zawodach, w tym 10 nadwyżkowych: kucharz, fryzjer, blacharz, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik, elektromechanik pojazdów samochodowych, cukiernik, piekarz i stolarz oraz w 2 zawodach deficytowych: sprzedawca, lakiernik (deficytowy tylko w Szczecinie).

W roku szkolnym 2013/14 rekrutację prowadzono w 11 zawodach: sprzedawca (29 osób), mechanik pojazdów samochodowych (22), stolarz (14), fryzjer (12), piekarz (7), kucharz (7), ślusarz (6), elektromechanik (4), cukiernik (3), blacharz samochodowy (2) i monter zabudowy i robót wykończeniowych (1),

W roku szkolnym 2014/2015 rekrutację prowadzono w 12 zawodach: mechanik pojazdów samochodowych (26), sprzedawca (14), stolarz (10), fryzjer (9), elektromechanik (7), kucharz (8), piekarz (5), cukiernik (5), blacharz samochodowy (4), lakiernik (3), ślusarz (1) i elektromechanik pojazdów samochodowych (1).

W roku szkolnym 2015/16 rekrutację przeprowadzono w ramach 12 zawodów: mechanik pojazdów samochodowych (25), fryzjer (19), sprzedawca (16), kucharz (14), elektromechanik (8), stolarz (8), piekarz (5), blacharz samochodowy (4), cukiernik (4), lakiernik (3), ślusarz (1) i elektromechanik pojazdów samochodowych (1).

(dowód: akta kontroli str. 127- 150)

Komendant Hufca wyjaśniła, że Hufiec kształcił swoich uczestników w oparciu o informacje pozyskane z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży¹⁵ oraz zaleceń otrzymywanych z ZWK. Wychowawcy Hufca dbali, aby młodzież wybierała kierunki nauki w zawodach, których nauka zagwarantuje im późniejsze zatrudnienie. W tym celu proponowano również kandydatom indywidualne spotkania z doradcami zawodowymi pracującymi w CEiPM. Ostateczna decyzja należała do uczestnika.

(dowód: akta kontroli str. 151-153)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK zwraca uwagę, że nauka zawodu w Hufcu opierała się w głównej mierze na zawodach zaliczanych przez powiatowe urzędy pracy do zawodów nadwyżkowych. Mogło to zmniejszać szansę znalezienia zatrudnienia w wyuczonym zawodzie przez

¹³ Dalej: WUP.

¹⁴ Dz. U. z 2017 r. poz. 524; dalej: ustawa o NIK.

¹⁵ Dalej: CEiPM.

absolwentów OHP. Zgodnie z wytycznymi stanowiącymi załączniki do zarządzeń Komendanta Głównego OHP¹⁶ w sprawie organizacji i naboru kształcenia i wychowania, uczestnicy OHP powinni być szkoleni w zawodach deficytowych, poszukiwanych na lokalnych rynkach pracy. Ponadto § 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie sposobu organizacji wykształcenia ogólnego młodzieży w Ochotniczych Hufcach Pracy oraz zdobywania przez nią kwalifikacji¹⁷, stanowi, że dobór formy, kierunku i poziomu kształcenia uczestników OHP odbywa się z uwzględnieniem szans na uzyskanie zatrudnienia po zakończeniu kształcenia.

W ocenie NIK, wiarę możliwości Hufiec powinien dostosowywać ofertę edukacyjną do oczekiwań lokalnego rynku pracy.

Komendant Hufca wyjaśniła, że Hufiec nie sporządzał analiz rynku pracy, a ofertę edukacyjną dostosowywał w zależności od potrzeb kandydatów, których poznawał na etapie wywiadu wstępnego. Kandydaci do Hufca mieli często już na początku zdefiniowany wybór zawodu, do którego chcieliby się przyuczać. Jeżeli dany zawód figurował na liście zawodów zatwierdzonych przez ZWK, to Hufiec przychylił się do wyboru kandydata. Jeżeli takiego zawodu nie było w ofercie Hufca, wówczas występowaliśmy do ZWK o zaakceptowanie nowego kierunku kształcenia. Swoją ofertę edukacyjną Hufiec dostosowywał również do zaleceń ZWK, która dysponowała bieżącymi analizami rynku pracy wykonywanymi przez pracowników CEiPM.

(dowód: akta kontroli str. 80-84)

2. NIK zwraca również uwagę na zwiększającą się w latach szkolnych 2013/14, 2014/15 i 2015/16 wykuszalność uczestników (odpowiednio 3,7%, 9,4% i 9,29%), niską efektywność kształcenia na poziomie gimnazjum (51,4%, 47,7% i 53,9%) oraz niską frekwencję na zajęciach szkolnych (78,0%, 75% i 71,8%). Wskaźnik wykuszalności w skali kraju był niższy i wynosił 7,3%, 5,96% i 6,0%, natomiast wskaźnik efektywności kształcenia był znacznie wyższy i wynosił odpowiednio 81,8%, 83,1% i 80,6%. Średnia frekwencja na zajęciach szkolnych we wszystkich jednostkach OHP kształtowała się na zbliżonym poziomie.

(dowód: akta kontroli str. 3-4 i 9)

Komendant Hufca wyjaśniła, że efektywność kształcenia w przypadku nauki zawodu wylicza się na podstawie sumy absolwentów i wszystkich promowanych uczniów dzielonej przez ogólną liczbę uczniów zasadniczej szkoły zawodowej będących uczestnikami OHP. W 2016 roku Hufiec nie miał absolwentów, jednak 5 osób nie otrzymało promocji do następnej klasy w wyniku słabych wyników w nauce i niezadowolającej frekwencji. Odnośnie obniżania się w latach 2015-2016 w stosunku do 2014 r. średniej frekwencji na zajęciach szkolnych i średniej frekwencji na zajęciach praktycznych wskazała, że w II semestrze roku szkolnego 2016/17 roku Hufiec wprowadził program naprawczy. Odnośnie dużego wzrostu w latach 2015 i 2016 w stosunku do 2014 r. wskaźnika wykuszalności w Hufcu głównie decydowały czynniki niezależne od Hufca, gdyż o uczestnictwie ucznia w OHP decydował jego prawny opiekun, który mógł w każdej chwili przenieść dziecko do innej szkoły lub zmienić mu ścieżkę edukacji.

(dowód: akta kontroli str. 5-7)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Hufca w badanym obszarze.

¹⁶ W 2013 r. – Zarządzenie nr 14 BEO z dnia 8 maja 2013 r.; 2014 r. – Zarządzenie nr 11 BEO z dnia 16 maja 2014 r.; 2015 r. – Zarządzenie nr 17 BEO z dnia 7 maja 2015 r.; Zarządzenie nr 12/BEO z dnia 4 maja 2016 r.

¹⁷ Dz. U. Nr 262, poz. 2 04.

2. Przygotowanie zawodowe i zatrudnienie absolwentów OHP na otwartym rynku pracy, w tym trwałość zatrudnienia i jego zgodność z nabytymi kwalifikacjami.

Opis stanu
faktycznego

2.1. W roku szkolnym 2014/15 plan pozyskania kandydatów do Hufca wynosił 30 osób. Został on zrealizowany w 120%, pozyskano 36 uczestników, w tym w ramach gimnazjum dla dorosłych 30 i zasadniczej szkoły zawodowej 6. W trakcie roku szkolnego opuściło Hufiec 7 uczestników, co dało wykurszalność 3,7%. Efektywność kształcenia wyniosła w gimnazjum 51,4% i w nauce zawodu 100 %.

W roku szkolnym 2015/16 plan pozyskania kandydatów wynosił 39 osób. Został on zrealizowany w 100%. Pozyskano 39 uczestników, w tym w ramach gimnazjum dla dorosłych 16 i zasadniczej szkoły zawodowej 23. W trakcie roku szkolnego opuściło Hufiec 13 uczestników, wskaźnik wykurszalności wyniósł 9,4%. Efektywność kształcenia wyniosła w gimnazjum 47,7% i w nauce zawodu 100,0%.

W roku szkolnym 2016/17 plan pozyskania kandydatów wynosił 19 osób. Został on wykonany w 158%. Pozyskano 30 uczestników, w tym w ramach gimnazjum dla dorosłych 24 i zasadniczej szkoły zawodowej 6. W trakcie roku szkolnego opuściło Hufiec 6 uczestników, co spowodowało, że wskaźnik wykurszalności wyniósł 9,3%. Efektywność kształcenia wyniosła na poziomie gimnazjum 53,9%, a na poziomie nauki zawodu 90,2%.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

2.1.1. Prawidłowość realizacji przez Hufiec zadań statutowych była przedmiotem 2 kontroli przeprowadzonych w 2015 i 2016 r. przez pracowników Biura ZWK (zostały one szczegółowo omówione w pkt. 2.4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

W wyniku kontroli z 2016 r. stwierdzono m.in. niewypełnione formularze kontaktowe absolwentów z 2015 r. i 2016 r. oraz brak II pomiaru sytuacji zawodowej absolwentów roku szkolnego 2014/2015 i I pomiaru sytuacji zawodowej absolwentów roku szkolnego 2015/2016. Z informacji przekazanej przez Hufiec do ZWK wynikało, że wydane przez kontrolerów zalecenia pokontrolne zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 296-306, 355-407)

Komendant Hufca wyjaśniła, że Hufiec przeprowadzał badania efektywności działań opiekuńczo-wychowawczych, czyli tzw. pomiar losów swoich absolwentów. Po zakończeniu edukacji absolwenci otrzymywali do wypełnienia od wychowawców formularz kontaktowy. Po okresie pół roku od ukończenia nauki, Hufiec wykonywał I pomiar losów absolwentów. Wychowawcy kontaktowali się z absolwentami i ustalali jak wyglądała ich sytuacja życiowa. Pytano też czy absolwent podjął pracę zarobkową, czy zdecydował się na dalszą edukację. Kolejne pomiary dokonywane były po roku i po dwóch latach od ukończenia edukacji w OHP. W przypadku ustaleń, że dany absolwent nie podjął nauki i był bierny zawodowo, wychowawcy Hufca kierowali go do odpowiedniej jednostki ZWK OHP, zajmującej się pośrednictwem pracy lub rekrutacją na kursy i szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe.

(dowód: akta kontroli str. 249-251)

Rekrutację do Hufca prowadzono w oparciu o zasady ustalone w zarządzeniach Wojewódzkiego Komendanta OHP w sprawie powołania Wojewódzkiej Komisji Rekrutacyjnej oraz komisji rekrutacyjnych w jednostkach opiekuńczo-wychowawczych w celu przygotowania i przeprowadzenia naboru młodzieży do jednostek organizacyjnych ZWK na dany rok szkolny. Zarządzeniami tymi wprowadzano:

- wytyczne i założenia funkcjonowania systemu rekrutacji młodzieży do jednostek organizacyjnych ZWK na dany rok szkolny,

- harmonogram przedsięwzięć w zakresie naboru i rekrutacji do jednostek organizacyjnych w ZWK na dany rok szkolny,
- limit uczestników na dany rok szkolny.

Jednocześnie zarządzeniami powyższymi Hufiec zobowiązany był do:

- powołania własnej komisji rekrutacyjnej,
- przekazania do ZWK zarządzeń i harmonogramów realizacji rekrutacji,
- sporządzenia i przekazania do ZWK sprawozdania z realizacji prac komisji rekrutacyjnych wraz z informacjami dotyczącymi przebiegu akcji informacyjno-propagandowej,
- przekazania do ZWK okresowych informacji o stanie rekrutacji.

Zarządzenia powyższe określały również ilość uczestników dla Hufca – minimum 90 uczestników. Nakazywały ponadto opracowanie i realizację programu adaptacji społeczno-zawodowej nowoprzyjętych uczestników.

(dowód: akta kontroli str. 86-126)

2.1.2. Według zarządzenia Komendanta Głównego OHP Nr 12 BEO z dnia 4 maja 2016 r w sprawie rekrutacji do jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP na rok szkolny 2016/2017 w skład komisji rekrutacyjnej Hufca powinni wchodzić pracownicy Hufca (komendant Hufca, wychowawcy, pedagog, psycholog), pracownik jednostki rynku pracy, inne osoby zaproszone przez Komendanta.

Analiza zarządzenia Komendanta Hufca nr 1/2016 z dnia 20.05.2016 r o powołaniu komisji rekrutacyjnej na rok szkolny 2016/17 wykazała, że do komisji rekrutacyjnej w Hufcu nie powołano doradcy zawodowego, do którego zadań należało badanie predyspozycji i preferencji zawodowych rekrutowanej młodzieży oraz psychologa.

(dowód: akta kontroli str. 158-169)

2.2. Dokumentacja wymagana przy przyjęciu kandydata do Hufca obejmowała (wg informacji zamieszczonych na stronie internetowej Hufca): świadectwa szkolne (oryginały) ukończenia szkoły podstawowej i gimnazjum oraz testy na zakończenie 6 klasy szkoły podstawowej, akt urodzenia (oryginał), 4 zdjęcia, numer PESEL, opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej (dla osób, które ukończyły 15 lat, a nie ukończyły 16), opinię pedagoga szkolnego, zgodę dyrektora gimnazjum, w którego obwodzie uczeń mieszkał na realizację obowiązku szkolnego poza szkołą.

Analiza działań Hufca w zakresie kwalifikowania i doboru kandydatów w latach 2014-2016 dokonana na losowo dobranej próbie 18 kandydatów (po 6 z każdego roku szkolnego, co stanowiło 4,4% uczestników), wykazała, że w ewidencji prowadzonej przez Hufiec odnotowane były tylko daty pierwszego kontaktu kandydata z Hufcem. Nie odnotowywano natomiast dostarczenia pełnego kompletu dokumentów przez kandydata, w tym dokumentów dotyczących rozpoznania preferencji, objęcia opieką doradcy zawodowego i częstotliwości tych kontaktów. W ewidencji powyższej odnotowany był tylko 1 przypadek zmiany pracodawcy – bez podania przyczyn tej zmiany.

(dowód: akta kontroli str. 170-174)

Komendant Hufca wyjaśniła, że wszystkie przyjmowane przez Hufiec wnioski spełniały warunki pod względem formalnym. Do przyjęcia kandydata do Hufca Pracy niezbędny był wymagany komplet dokumentów. Czasami zdarzało się, że przy przyjmowaniu kandydata do Hufca brakowało opinii z poradni psychologiczno – pedagogicznej, która była wymagana przy uczestniku niemającym ukończonego 16 roku życia. Czas oczekiwania na badanie w poradni psychologiczno-pedagogicznej był zwykle wydłużony w okresie wakacyjnym. W takiej sytuacji kandydat przedstawiał komisji rekrutacyjnej dokument potwierdzający zapisanie się na badanie, na którym widnieje, również termin badania. W przypadkach, kiedy kandydaci nie mieli sprecyzowanego wyboru konkretnego zawodu, wówczas korzystali z pomocy doradców zawodowych zatrudnianych przez ZWK. Ponadto

Hufiec, co roku organizuje spotkanie z młodzieżą kończącą w danym roku edukację w szkole z doradcą zawodowym, który przedstawia im możliwości dalszego kształcenia oraz przeprowadza warsztaty z pisania CV i listów motywacyjnych. Ponadto spotkania z doradcą zawodowym organizowane były w razie zaistnienia takiej potrzeby i zależały od planu naboru. Im większa liczba osób przyjmowanych do Hufca, tym większa liczba osób kierowanych do doradcy zawodowego. Jedynym regularnym, cyklicznym spotkaniem doradcy z młodzieżą, było ww. spotkanie z młodzieżą kończącą edukację.

Odnosnie działań podejmowanych przez Hufiec w stosunku do młodocianych, dla których rekrutacja się nie powiodła Komendant Hufca podała, że rekrutacja nie powiodła się wyłącznie wobec osób, które nie miały ukończonych 15 lat. W takich przypadkach, były one odsyłane w porozumieniu z dyrekcją szkoły, do szkół rejonowych lub do szkoły specjalnej na podstawie orzeczenia z poradni psychologiczno-pedagogicznej. Wytyczne z ZWK jasno precyzowały warunki przyjęcia kandydatów. Gdy młodociany nie kwalifikował się do Hufca, wówczas komisja podejmowała decyzję o jego nieprzyjęciu.

Odnosnie realizacji przez Hufiec planów rekrutacyjnych Komendant Hufca wyjaśniła, plany naboru kandydatów do Hufca, ustalane były na podstawie liczby absolwentów, którzy zakończyli uczestnictwo w OHP oraz potencjalnej liczby osób rezygnujących, lub opuszczających OHP. Dlatego plany naboru do Hufca różniły się, co roku, ponieważ dostosowywane były do aktualnych stanów liczby uczestników.

(dowód: akta kontroli str. 160-163)

2.3. Analiza zapisów w księgach absolwentów Hufca z lat szkolnych 2013/14, 2014/15, 2015/16 i 2016/17 wykazała brak zapisów lub ich ogólnikowość, zwłaszcza dotyczących sytuacji absolwentów (podjęcia przez nich zatrudnienia, pracy w kraju lub za granicą, zawodu, kontynuacji nauki, szkolenia i jego formy), informacji o udziale w działaniach Klubu Absolwentów OHP (roku, i nazwy działania, którym został objęty) oraz innych kontaktów. Mimo zaleceń pokontrolnych ZWK w zakresie uzupełnienia tych ksiąg pozostawały one nieuzupełnione. Brak w nich było informacji o losach absolwentów z roku 2014 i 2015 po upływie roku (II pomiar), gdyż Hufiec nie przeprowadził tego pomiaru. Badane księgi absolwentów z lat 2014-2016 prowadzone były w sposób niezgodny z wytycznymi Komendanta Głównego OHP i Standardami¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 175-186)

2.3.1. Badanie efektywności działań opiekuńczo-wychowawczych wobec uczestników OHP przeprowadzono na podstawie ksiąg absolwentów. Analiza ksiąg absolwentów z lat 2014-2016 wykazała, że w roku 2014 naukę w Hufcu ukończyło 29 uczestników. Po okresie pół roku od zakończenia roku szkolnego 2013/2014, wychowawcy nawiązali kontakt (I pomiar) z 16 osobami (55,2%), w tym z 15 absolwentami gimnazjum i 1 absolwentem szkoły zawodowej, z których 1 osoba podjęła pracę, a 12 osób kontynuowało naukę w szkole wyższego stopnia. Po upływie 2 lat (III pomiar) od ukończenia nauki, zatrudnienie znalazły 3 osoby (absolwenci zasadniczej szkoły zawodowej), a 12 kontynuował naukę. Z ww. osób 3 pracowały w wyuczonym zawodzie.

W roku 2015 naukę w Hufcu ukończyło 48 uczestników (17 absolwentów gimnazjum i 31 szkoły zawodowej). Po pół roku wychowawcom udało się nawiązać kontakt z 39 osobami (81%), w tym z 17 absolwentami gimnazjum i 22 szkoły zawodowej.

¹⁸ Księgi absolwentów, w roku 2014 powinny były być prowadzone zgodnie z wytycznymi wprowadzonymi pismem nr WKiW-610A-12/2012/B.S z dnia 22 lutego 2012 r., a w kolejnych latach na podstawie wytycznych dotyczących nowego wzoru księgi absolwentów wprowadzonych protokołem KG OHP nr 15 z dnia 21 lipca 2014 r. (Działania na rzecz absolwentów OHP załącznik nr 2 do Wytycznych do organizacji i nadzoru kształcenia i wychowania w roku szkolnym w roku szkolnym 2014/2015 oraz Standardy działań opiekuńczo-wychowawczych w OHP). Zgodnie z ww. wytycznymi księgi absolwentów zakładane są na koniec cyklu kształcenia uczestników OHP, czyli w miesiącu czerwcu.

13 osób kontynuowało naukę w szkole wyższego stopnia, a 16 osób znalazło zatrudnienie, z tego 10 wyuczonym zawodzie.

W roku 2016 naukę w Hufcu ukończyło 13 uczniów będących absolwentami gimnazjum. Po okresie pół roku od zakończenia nauki przez zeszłorocznych absolwentów, wychowawcom Hufca udało się nawiązać kontakt z 10 (76,9%) uczestnikami (absolwenci gimnazjum). Z formularzy kontaktowych wynikało, iż 4 osoby kontynuowały naukę w szkole wyższego stopnia, natomiast 5 osób posiadało zatrudnienie. W wyuczonym zawodzie pracowały 3 osoby.

(dowód: akta kontroli str. 249-252, 355)

2.3.2. Analizą efektywności działań opiekuńczo-wychowawczych podejmowanych wobec uczestników OHP objęto 30 absolwentów z lat 2014-2015. Analiza obejmowała oprócz własnych działań Hufca, również działania podejmowane wobec uczestników przez Młodzieżowe Biura Pracy, powiatowe urzędy pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Szczecinie¹⁹, urzędy gmin z terenu, których wytypowani zostali ww. uczestnicy

Na podstawie informacji przekazanych w trybie art. 29 ust.1 pkt. 2 lit. f ustawy o NIK przez Powiatowe Urzędy Pracy w Szczecinie, Goleniowie i Gryfinie, ZUS, urzędy gmin i ośrodki pomocy społecznej, na terenie których zamieszkiwało 30 absolwentów ustalono, że:

- 9 (30%) absolwentów było zarejestrowanych, jako bezrobotni, 19 (63,3%) nie było zarejestrowanych, odnośnie 2 (6,7%) brak było danych (informacja urzędów pracy);
- 8 (26,7%) absolwentów na dzień 31.05.2017 r. figurowało w rejestrach ZUS, jako zgłoszeni do ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia, 4 (13,3%) nie figurowali, jako ubezpieczeni, odnośnie 2 (6,7%) brak było danych (informacja ZUS);
- 27 (90%) absolwentów nie zgłosiło się o udzielenie pomocy społecznej, a 3 (10%) okresowo korzystało z różnych form wsparcia pomocy społecznej (informacje urzędów gmin i ośrodków pomocy społecznej).

(dowód: akta kontroli str. 253-295)

2.4. W książce kontroli Hufca odnotowano w okresie od 15.09.2014 r do końca 2016 r. 37 kontroli, w tym 2 przeprowadzone przez Biuro ZWK. W wyniku ww. kontroli wydano zalecenia lub rekomendacje. W okresie objętym kontrolą nie wpłynęły skargi na działalność Hufca.

(dowód: akta kontroli str. 296-306)

2.4.1. Po kontroli przeprowadzonej w okresie 15-21.04.2015 r. przez pracowników Biura ZWK wydano 10 zaleceń. Badając realizację tych zaleceń stwierdzono, że 3 zalecenia zostały zrealizowane, 4 były w toku realizacji i 3 nie zrealizowano.

Zrealizowane zalecenia dotyczyły odesłania do ZWK nieaktualnych umów z pracodawcami, uzupełnienia dziennika zajęć wychowawczych oraz dokonania korekt w drukach sprawozdawczych za I kw. 2015 r.

Zalecenia, które były w trakcie realizacji dotyczyły poprawienia frekwencji na zajęciach szkolnych, zgodności danych dotyczących osób pracujących w zawodzie z umowami z pracodawcami, zakładania na każdy rok nowych książek ewidencji uczestników, zapewnienie większej liczby osób w przedsięwzięciach wychowawczych. Trzy wnioski nie zostały realizowane, gdyż nie zamontowano nowej tablicy informacyjnej, nie uzupełniono dokumentacji absolwentów o brakujące formularze kontaktowe oraz nie uzupełniono brakujących dokumentów w teczkach uczestników.

(dowód: akta kontroli str. 296-306, 355-375)

¹⁹ Dalej: ZUS.

2.4.2. Po kontroli prowadzonej w październiku 2016 r. wydano 33 zalecenia, które wg przesłanej informacji Hufca do ZWK zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 45-47, 91-92, 376-407)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości:

1. Tworzona w Hufcu dokumentacja dotycząca uczestników Hufca i księgi absolwentów nie były prowadzone zgodnie z wytycznymi Komendanta Głównego OHP dotyczącymi prowadzenia dokumentacji. W dokumentacji uczestników odnotowane były tylko daty pierwszego kontaktu kandydata z Hufcem. Nie odnotowywano natomiast dostarczenia pełnego kompletu dokumentów przez kandydata, w tym dokumentów dotyczących rozpoznania preferencji zawodowych, objęcia opieką doradcy zawodowego i częstotliwości tych kontaktów. W księgach absolwentów Hufca z lat szkolnych 2013/14, 2014/15, 2015/16 i 2016/17 stwierdzono braki w zapisach zwłaszcza dotyczących sytuacji absolwentów (podjęcia przez nich zatrudnienia, pracy w kraju lub za granicą, zawodu, kontynuacji nauki, szkolenia i jego formy), informacji o udziale w działaniach Klubu Absolwentów OHP (roku, i nazwy działania, którym został objęty) oraz innych kontaktów. Zalecenia pokontrolne ZWK dotyczące uzupełnienia ksiąg absolwentów nie zostały zrealizowane.

(dowód: akta kontroli str. 175-186)

2. Wbrew wytycznym Wojewódzkiego Komendanta ZWK OHP na rok szkolny 2016/2017²⁰, do składu komisji rekrutacyjnej w Hufcu nie powołano doradcy zawodowego i psychologa, podczas gdy wytyczne zawarte w załączniku nr 2 do zarządzenia Komendanta Głównego OHP nr 12/BEO z dnia 4 maja 2016 r. w sprawie rekrutacji do jednostek opiekuńczo-wychowawczych OHP w rozdz. VI ust. 3 pkt 4 i 5 określały, że psycholog i doradca zawodowy mieli obowiązek brania udziału w posiedzeniach i pracach komisji rekrutacyjnej. Ponadto psycholog miał realizować obowiązek diagnozowania i analizowania sytuacji rodzinnej młodzieży ubiegającej się o przyjęcie do jednostki opiekuńczo-wychowawczej, a doradca zawodowy obowiązek badania predyspozycji i preferencji zawodowych rekrutowanej młodzieży.

(dowód: akta kontroli str. 158-159)

Komendant Hufca, wyjaśniła że w skład komisji rekrutacyjnej jednostki opiekuńczo-wychowawczej powinni wchodzić pracownicy OHP (kierownik jednostki, kierownik internatu, wychowawcy, pedagog/psycholog, pracownik rynku pracy) oraz inne osoby zaproszone przez kierownika jednostki. Składy komisji ustalane były przez Komendanta Hufca.

(dowód: akta kontroli str. 162-169)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność Hufca w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o:

1. Rzetelne prowadzenie dokumentacji, w szczególności ksiąg absolwentów.
2. Powoływanie do składu komisji rekrutacyjnej specjalistów, wskazanych w zarządzeniach Komendanta Głównego OHP.

²⁰ Zawartych w załączniku nr 2 do zarządzenia nr 16 Wojewódzkiego Komendanta ZWK z dnia 11 maja 2016 r.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia 10 sierpnia 2017 r

Kontroler
Stanisław Dobrowolski
Starszy inspektor kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor